

Şubat ayı koronavirüsün gölgesinde geçti.

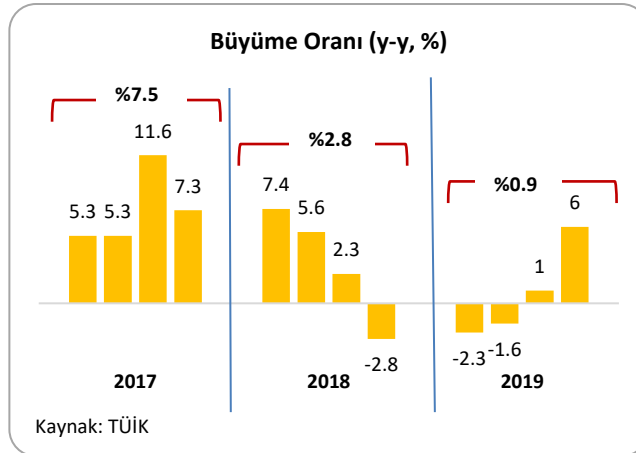
Çin'de ortaya çıkan ve hızla dünyaya yayılan koronavirüs ticaret savaşlarını da Brexit'i de geride bırakarak küresel piyasaların gündemine oturdu. Virüsün hızla birden çok ülkeye yayılmasının yanı sıra Çin'in dünyanın ikinci büyük ekonomisi ve en büyük petrol ithalatçısı olması, ayrıca küresel tedarik zincirinde önemli bir yere sahip olması virüsün ekonomik etkileri konusundaki endişeleri artırdı. Pek çok firma yeni yıl tatilinin ardından Çin'de yeniden üretime başlamazken, perakende ticaret mağazaları ise Çin'deki mağazalarını kapattı. Virüs yayılmaya devam ederken liderlerden ve merkez bankası başkanlarından virüsün olası ekonomik etkileri hakkında açıklamalar geldi. Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşları Çin'in büyüme beklentilerini düşürürken küresel ekonomiye ilişkin de temkinli olunması gerektiğini açıkladılar. Koronavirüs son olarak 22-23 Şubat'taki G20 liderler zirvesinde de gündem maddeleri arasındaydı.

Koronavirüsün yarattığı endişelerle Şubat ayında ABD'de Dow Jones endeksi %10.1, S&P 500 endeksi %8.4, Avrupa'da DAX endeksi %8.4, Japonya'da Nikkei endeksi %8.9 değer kaybederken risk algısını gösteren VIX endeksi ise %112.9 arttı. Çin'de üretimin durması, havayolu şirketlerinin uçuşları durdurması ise petrol fiyatlarına düşüş olarak yansdı ve ABD ham petrol fiyatı Şubat ayında %13.9 değer kaybetti.

Koronavirüse ilişkin henüz aşının bulunamamış olması, virüsün yayılmaya devam etmesi ve ekonomik etkilerinin daha uzun bir vadede ortaya çıkacak olması nedeniyle Mart ayında da koronavirüsü konuşmaya devam edeceğiz. Koronavirüsün küresel ekonomide neden olduğu olumsuz görünüm nedeniyle merkez bankalarının faiz indirimine gideceği beklentileri kuvvetlendi.

Şubat ayında Türkiye'de açıklanan veriler

Türkiye ekonomisi 2019 yılında %0.9 büyüdü.

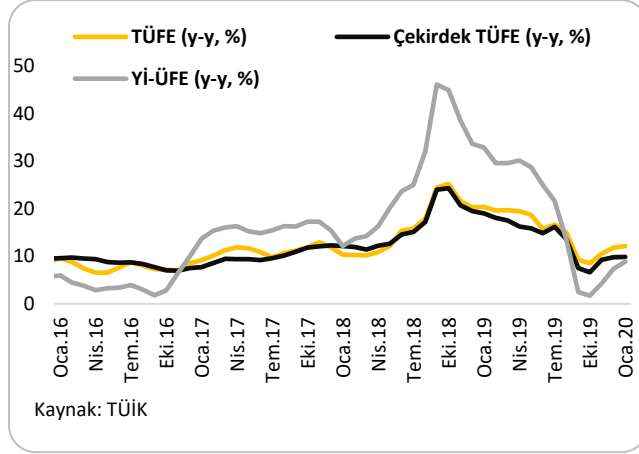

Türkiye 2019 yılı 4.çeyrek büyüme oranı 28 Şubat'ta açıklandı.

Türkiye ekonomisi 2019 yılının son çeyreğinde geçen yılın aynı çeyreğine göre %6 büyüdü. Üçüncü çeyrek büyüme oranı %0.9'dan %1'e yukarı yönlü revize edildi. Böylece Türkiye ekonomisi 2019 yılında %0.6 olan beklentilerin üzerinde yıllık bazda %0.9 büyüdü. Gayrisafi Yurt İçi Hasıla büyüklüğü ise 2019 yılının son çeyreğinde cari fiyatlarla bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %17.0 artarak 1 trilyon 189 milyar 855 milyon TL oldu.

Harcama bileşenlerine göre 2019 yılı dördüncü çeyrek büyümesinde tüketici harcamaları, sektörlere göre ise hizmetler sektörü belirleyici oldu.

Enflasyon, yıla yükselişe başladı.

Ocak ayı enflasyon verileri 3 Şubat'ta açıklandı.

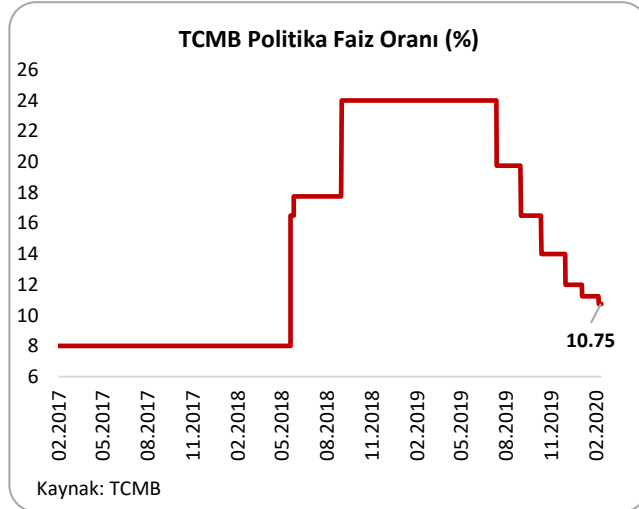
Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) Ocak'ta beklentilerin üzerinde aylık bazda %1.35 (Piyasa beklentisi: %1.06) arttı. Yıllık bazda ise TÜFE Aralık'taki %11.84'ten Ocak'ta %12.15'e yükseldi. Böylece yıllık bazda enflasyon son beş ayın en yüksek seviyesine çıktı. Enflasyondaki yükselişte yeni yıla girilmesiyle birlikte yapılan zamlar etkili oldu.

Gıda ve enerji gibi kontrol edilemeyen kalemleri içermeyen ve enflasyondaki ana eğilimi gösteren çekirdek enflasyon (C endeksi) Ocak'ta bir önceki

aya göre %0.10 arttı ve yıllık bazda Aralık'taki %9.81'den %9.88'e yükseldi.

Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (Yİ-ÜFE) Ocak'ta bir önceki aya göre %1.84 arttı ve yıllık bazda Aralık'taki %7.36'dan %8.84'e yükseldi. Aralık'ta ana sanayi gruplarına göre en yüksek artış %3.01 ile enerjide, sektörlere göre ise %5.46 ile su temini ve kanalizasyon hizmetlerinde yaşandı.

TCMB, politika faizini 50 baz puan indirdi.

TCMB Şubat ayı Para Politikası Kurulu toplantısı 19 Şubat'ta yapıldı.

TCMB Şubat ayı toplantısında politika faiz oranını 50 baz puan indirerek %11.25'ten %10.75'e çekti. Banka, 2019 yılının ilk toplantısında ise 75 baz puan indirmeye gitmişti.

TCMB, açıklamasında koronavirüs salgınının sermaye akımları, dış ticaret ve emtia fiyatları kanalıyla oluşturabileceği etkilerin yakından takip edildiğine yer verdi. Para politikası metninde iktisadi faaliyetin sektörel yayılımındaki iyileşmenin devam etmekte olduğunu, yatırımlarda ve istihdamda toparlanma sinyalleri

alınmakla birlikte zayıf seyrin sürmekte olduğu belirtildi. Enflasyon beklentileri, iç talep koşulları ve üretici fiyatlarındaki gelişmelere bağlı olarak çekirdek enflasyon göstergelerinin eğilimlerinin ılımlı seyretmekte olduğu ifade edildi. Enflasyondaki düşüşün hedeflenen patika ile uyumlu şekilde gerçekleşmesi için para politikasındaki temkinli duruşun sürdürülmesi gerektiği de vurgulandı.

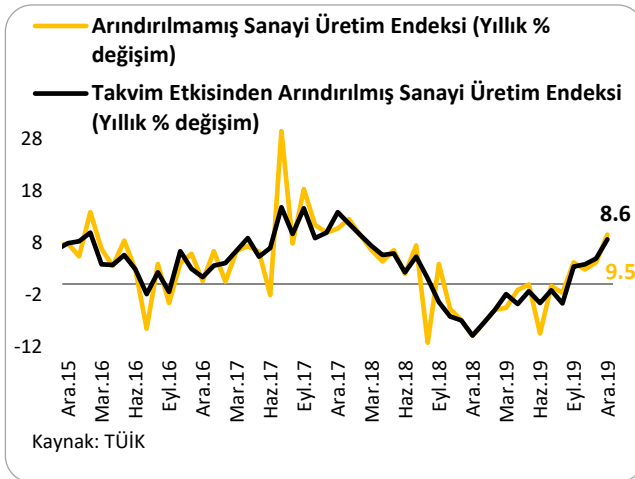
Yıllık cari işlemler dengesi 2001 yılından sonra ilk defa 2019'da fazla verdi.

ÖDEMELER DENGESİ BİLANÇOSU (Milyon Dolar)				
	Ara.19	Ocak-Aralık 2018	Ocak-Aralık 2019	YEP
I-Cari İşlemler Dengesi	-2798	-28261	1674	1000
A-Dış Ticaret Dengesi	-3402	-43021	-18676	-26400
B-Hizmetler Dengesi	1400	25831	31537	--
B1-Turizm	1112	20625	25719	29000
B2-Taşımacılık	807	8219	9543	--
C-Birincil Gelir Dengesi	-1087	-11925	-12513	--
D-İkincil Gelir Dengesi	291	854	1326	--
II-Sermaye Hesabı	-2	62	19	--
III-Finans Hesabı	-319	-7805	2932	--
A-Doğrudan Yatırımlar	-281	-9374	-5506	--
B-Portföy Yatırımları	871	3115	1112	--
C-Diğer Yatırımlar	-370	8831	1002	--
D-Rezerv Varlıklar	-539	-10377	6324	--
IV-Net Hata Noksan	2481	20394	1239	--

2019 yılı **Aralık** ayı ödemeler dengesi verileri 14 Şubat'ta açıklandı.

Cari işlemler dengesi Aralık'ta 2.8 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti (piyasa beklentisi: 3 milyar dolar). 2018 yılsonunda 28.3 milyar dolar açık veren 12 aylık kümülatif cari işlemler dengesi 2019 yılını 1.7 milyar dolar fazla ile tamamladı. Böylece cari işlemler dengesi 2019 yılında 1 milyar dolar olan YEP beklentisinin üzerinde gerçekleşti. 12 aylık enerji ve altın hariç cari işlemler dengesi son 16 aydır fazla vererek yılsonunu 44.8 milyar dolar fazla ile tamamladı.

Sanayi üretim endeksi Aralık ayında takvim etkisinden arındırılmış verilerle beklentinin üstünde geldi.

2019 yılı Aralık ayı sanayi üretimi verileri 13 Şubat'ta açıklandı.

Sanayi üretim endeksi **Aralık** ayında arındırılmamış verilerle yıllık bazda %9.5 (beklenti %7.5 artış) artarken, takvim etkisinden arındırılmış verilerle yıllık bazda %8.6 (beklenti %6.65 artış) arttı.

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretim endeksi ise bir önceki aya göre %1.9 arttı.

Böylece takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretimi 2019 yılının son çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %5.8 artarken, bir önceki

çeyreğe göre mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretimi ise %1.5 arttı. Baz etkisinin yanı sıra öncül göstergeler sanayi üretim endeksindeki artışı destekledi.

Şubat ayı Beklenti Anketi'nde enflasyon, büyüme ve cari açık beklentisi yükseldi.

TCMB Şubat ayı beklenti anketi 14 Şubat'ta yayımlandı.

TCMB Şubat ayı Beklenti Anketi'nde yıl sonu dolar beklentisi 6.41'den 6.45'e yükseldi. Merkez Bankası'nın verilerine göre, cari yıl sonu tüketici enflasyonu (TÜFE) beklentisi %10.01'den %10.06'ya çıkarken 12 ay sonrası TÜFE beklentisi bir önceki anket dönemindeki %9.54'ten, bu anket döneminde %9.61'e, 24 ay sonrası TÜFE beklentisi de %8.51'den, %8.52'ye çıktı. 2020 yılı büyüme beklentisi %3.4'ten %3.5'e, cari açık beklentisi 13 milyar dolardan 13.8 milyar dolara yükseldi.

2020 yılı Ocak ayında bütçe dengesi 21.5 milyar TL fazla verdi.

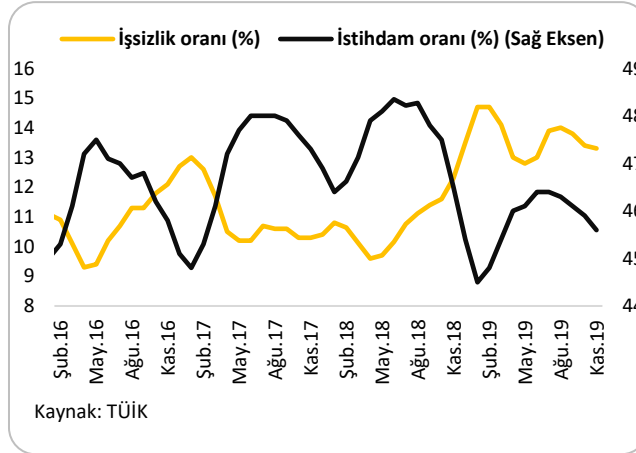
2020 yılı Ocak ayı merkezi yönetim bütçe dengesi verileri 17 Şubat'ta açıklandı.

Merkezi Yönetim Bütçesi (milyar TL)					
	Ocak			2020 Bütçe Hedefi	Gerçekleşen/Hedef (%)
	2019	2020	% Değişim		
Bütçe Giderleri	91.8	100.6	9.6	1,095.5	9.2
Faiz Dışı Giderler	84.5	87.9	4.0	956.5	9.2
Faiz Giderleri	7.2	12.7	75.1	138.9	9.2
Bütçe Gelirleri	96.9	122.1	26.0	956.6	12.8
Vergi Gelirleri	55.6	67.4	21.1	784.6	8.6
Vergi Dışı Gelirler	41.3	54.7	32.4	172.0	31.8
Bütçe Dengesi	5.1	21.5	322.4	-138.9	-15.5
Faiz Dışı Denge	12.3	34.2	176.9	67.0	51.4

Kaynak: Hazine ve Maliye Bakanlığı *Rakamlar yukarı yuvarlanmıştır.

2019 yılı Ocak ayında 5.1 milyar TL fazla veren bütçe, 2020 yılı Ocak ayında %322.4 artışla 21.5 milyar TL fazla verdi. 2019 yılı Ocak ayında 12.4 milyar TL faiz dışı fazla verilmiş iken 2020 yılı Ocak ayında 34.2 milyar TL faiz dışı fazla verildi. Ocak ayında bütçe gelirleri bir önceki yılın aynı ayına göre %26 oranında artarak 122.2 milyar TL, bütçe giderleri ise %9.6 oranında artarak 100.7 milyar TL oldu.

Kasım ayı işsizlik verileri açıklandı.

Kasım ayı işsizlik verileri 10 Şubat'ta açıklandı.

İşsizlik oranı 2019 yılı Kasım ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre bir puan artarak %13.3 seviyesinde gerçekleşti. İstihdam oranı ise aynı dönemde 0.9 puan düşüşle %45.6 oldu. İstihdam edilenlerin %56.6'sı hizmet sektöründe, %20.4'ü sanayi sektöründe, %17.3'ü tarım sektöründe %5.6'sı ise inşaat sektöründe istihdam edildi. İnşaat sektöründeki küçülmeye paralel inşaat sektörünün istihdama sağladığı katkı bir önceki yıla göre azaldı. İşgücüne katılım oranının %52.5 olduğu Kasım ayında kayıt dışı çalışanların oranı

%33.8 oldu. Kasım ayında genç nüfusta işsizlik oranı %24.5, istihdam oranı %32.6 gerçekleşti.

Kredi derecelendirme kuruluşları Türkiye'nin kredi notunu değiştirmede.

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Standard and Poor's 31 Ocak'ta yayımladığı değerlendirme ile Türkiye'nin kredi notunu beklentilere paralel 'B+' seviyesinde, görünümü ise 'durağan' olarak değiştirmede. S&P, 2019 yılındaki değerlendirmede de 'B+' kredi notu ile 'durağan' görünümde değişikliğe gitmemiştir.

Fitch Türkiye Beklentileri		
	2020	2021
Büyüme (y-y, %)	3.9	4.0
Enflasyon (y-y, %)	10.5	10.0
Cari Denge/GSYH (%)	-0.9	-1.8

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Fitch Ratings, 21 Şubat'ta yayınladığı değerlendirme ile Türkiye'nin 'BB-' olan kredi notunu ve 'Durağan' olan görünümü değiştirmede. Fitch, büyümenin güçlü bir şekilde toparlandığını, enflasyonun geçen yılın başında gördüğü %20 seviyelerinden düştüğünü, cari

açığın gelişme gösterdiğini ve dış risklerin hala yüksek seviyelerde olmasına rağmen azaldığını belirtti. Fitch, Türkiye'nin büyüme beklentisini bir önceki tahmine göre 0.8 puan artırarak %3.9'a çıkardı. Büyüme tahminindeki yukarı yönlü revizyonun yatırımlardaki kademeli toparlanma ve özel tüketimden kaynaklandığı belirtilen değerlendirmede, düşük faiz oranları ve kredideki hızlı düzelmeye iç talebi artırdığına işaret edildi.

Ekonomik Araştırmalar Şubat Ayı Haftalık Raporlar

[4 Şubat 2020 – Enflasyon Ocak'ta %12.15'e yükseldi.](#)

[11 Şubat 2020 – Ekonomik Öngörülerde Ekonometrik Modeller Ne Kadar Tutarlı?](#)

[18 Şubat 2020 – Sanayi Üretimi Yılın Son Çeyreğinde Büyüme Destekliyor.](#)

[26 Şubat 2020 – Küresel Piyasaların Bilinmeyen Yeni Denklemleri: Koronavirüs \(Kovid-19\)](#)

Mart Ayında Takip Edilecek Veriler

Tarih	Açıklanacak veri (Yurtiçi)
3 Mart	Enflasyon (Şubat)
11 Mart	Cari İşlemler Dengesi (Ocak)
13 Mart	TCMB Beklenti Anketi
13 Mart	Sanayi Üretim Endeksi (Ocak)
16 Mart	Merkezî Yönetim Bütçe Dengesi (Şubat)
19 Mart	TCMB Toplantısı
26 Mart	TCMB Para Politikası Kurulu Toplantı Özeti
31 Mart	Dış Ticaret Dengesi (Şubat)
Tarih	Açıklanacak veri (Yurtdışı)
12 Mart	Avrupa Merkez Bankası (ECB) Toplantısı
17-18 Mart	ABD Merkez Bankası (Fed) Toplantısı
18-19 Mart	Japonya Merkez Bankası (BoJ) Toplantısı
26 Mart	İngiltere Merkez Bankası (BoE) Toplantısı

FINANSAL GÖSTERGELER

	VERİ	2019 Sonu	Ocak	Şubat	2019 Yılsonuna Göre Değişim (%)	Aylık Değişim (%)	
YURT İÇİ	DÖVİZ						
	USD/TRY		5.9511	5.9829	6.2469	5.0	4.4
	EUR/TRY		6.6704	6.6344	6.8889	3.3	3.8
	Sepet (0.5\$+0.5€)		6.3108	6.3087	6.5679	4.1	4.1
	USD/TRY 3M Imp. Vol.		13.1100	9.5900	16.2000	23.6	68.9
	USD/TRY Future		6.0467	6.0137	6.3739	5.4	6.0
	FAİZ						
	Gösterge Tahvil Getirisi*		11.58	10.20	12.48	0.90	2.28
	Gösterge Eurobond Getirisi(2030)*		6.10	5.45	6.58	0.48	1.13
	TRY Libor*		11.01	10.55	10.78	-0.23	0.23
	5Y CDS		282.13	240.56	299.60	6.19	24.54
	HİSSE SENEDİ						
	BİST-100		114425.00	119140.10	105993.60	-7.37	-11.03
	BİST-30		138830.10	142942.10	126303.80	-9.02	-11.64
	BİST-Bankacılık		160168.80	173478.10	139920.60	-12.64	-19.34
BİST-30 Future		141.55	144.93	127.65	-9.82	-11.92	
YURT DIŞI	DÖVİZ						
	Dolar Endeksi		96.39	97.39	98.13	1.81	0.76
	EUR/USD		1.12	1.11	1.10	0.00	-0.60
	USD/JPY		108.61	108.35	107.89	-0.66	-0.42
	GBP/USD		1.33	1.32	1.28	-3.27	-2.90
	USD/CHF		0.97	0.96	0.96	-0.18	0.16
	EUR/JPY		121.77	120.17	118.99	-2.28	-0.98
	FAİZ*						
	2Y ABD Hazine Tahvil Getirisi		1.57	1.31	0.91	-0.66	-0.40
	10Y ABD Hazine Tahvil Getirisi		1.92	1.51	1.15	-0.77	-0.36
	2Y Almanya Hazine Tahvil Getirisi		-0.61	-0.67	-0.78	-0.16	-0.10
	10Y Almanya Hazine Tahvil Getirisi		-0.19	-0.44	-0.61	-0.42	-0.17
	KREDİ						
	iTraxx Crossover		207.20	230.56	303.27	46.36	31.54
	Endonezya 5Y CDS		67.72	65.98	94.36	39.33	43.00
	Çin 5Y CDS		31.21	42.00	51.21	64.12	21.93
	İtalya 5Y CDS		123.14	107.22	151.39	22.94	41.19
	Güney Afrika 5Y CDS		163.33	186.08	178.59	9.34	-4.02
	Rusya 5Y CDS		55.13	64.09	64.60	17.17	0.79
	Brezilya 5Y CDS		99.45	102.65	131.98	32.70	28.56
	HİSSE SENEDİ						
	Dow Jones		28538.44	28256.03	25409.36	-10.96	-10.07
	S&P500		3230.78	3225.52	2954.22	-8.56	-8.41
	Nasdaq		8972.60	9150.94	8567.37	-4.52	-6.38
	DAX		13249.01	12981.97	11890.35	-10.25	-8.41
	CAC40		5978.06	5806.34	5309.90	-11.18	-8.55
	Nikkei		23656.62	23205.18	21142.96	-10.63	-8.89
	Shanghai		3050.12	2976.53	2880.30	-5.57	-3.23
	Bovespa		115645.30	113760.60	104171.60	-9.92	-8.43
	MSCI GOÜ		1114.66	1062.34	1005.52	-9.79	-5.35
VIX		13.78	18.84	40.11	191.07	112.90	
EMTİA							
Altın (\$/ons)		1517.27	1589.16	1585.69	4.51	-0.22	
ABD Ham Petrolü (\$/varil)		60.41	51.68	44.76	-25.91	-13.39	
Brent Petrol (\$/varil)		64.68	56.42	49.67	-23.21	-11.96	
Emtia Endeksi		401.58	404.17	395.11	-1.61	-2.24	
Bloomberg Emtia Endeksi		80.89	74.84	70.98	-12.25	-5.15	

*: Puan Değişim

Cem Erođlu	Müdü	cem.eroglu@vakifbank.com.tr	0216-724 30 80
Fatma Özlem Kanbur	Müdü Yardımcısı	fatmaozlem.kanbur@vakifbank.com.tr	0216-724 30 83
Naime Dođan Eriş	Uzman	naimedogan.eriş@vakifbank.com.tr	0216-724 30 82
Bilge Pekçađlayan	Uzman	bilge.pekcaglayan@vakifbank.com.tr	0216-724 30 84
Sinem Ulusoy Kasap	Uzman	sinemulusoy.kasap@vakifbank.com.tr	0216-724 30 86
Selin Mumcu	Uzman Yardımcısı	selin.mumcu@vakifbank.com.tr	0216-724 30 88

Bu rapor Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. tarafından güvenilir olduğuna inanılan kaynaklardan sağlanan bilgiler kullanılarak hazırlanmıştır. Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. bu bilgi ve verilerin doğruluğu hakkında herhangi bir garanti vermemekte ve bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan dolayı sorumluluk kabul etmemektedir. Bu rapor sadece bilgi vermek amacıyla hazırlanmış olup, hişbir konuda yatırım önerisi olarak yorumlanmamalıdır. Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. bu raporda yer alan bilgilerde daha önceden bilgilendirme yapmaksızın kısmen veya tamamen değişiklik yapma hakkına sahiptir.